

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PRZESTĘPSTWO POPEŁNIONE ZA GRANICĄ

redakcja naukowa
Jarosław Majewski, Piotr Zakrzewski

Anna Błachnio-Parzych, Piotr Kardas, Marek Kulik
Jarosław Majewski, Aleksandra Nieprzecka, Ryszard A. Stefański
Sławomir Steinborn, Dominik Zając, Piotr Zakrzewski

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PRZESTĘPSTWO POPEŁNIONE ZA GRANICĄ

redakcja naukowa
Jarosław Majewski, Piotr Zakrzewski

Anna Błachnio-Parzych, Piotr Kardas, Marek Kulik
Jarosław Majewski, Aleksandra Nieprzecka, Ryszard A. Stefański
Sławomir Steinborn, Dominik Zając, Piotr Zakrzewski

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Stan prawny na 11 lutego 2025 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Robert Zawłocki

Wydawczyni

Monika Pawłowska

Redaktorka prowadząca

Katarzyna Gierłowska

Opracowanie redakcyjne

Anna Kunz

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

ISBN 978-83-8390-489-4

ISSN 1897-4392

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	7
Przedmowa.....	11
<i>Piotr Kardas</i>	
Konstrukcyjne właściwości podżegania i pomocnictwa a zakres odpowiedzialności karnej za niesprawcze postaci współdziałania w relacjach transgranicznych.....	13
<i>Dominik Zajac</i>	
Odpowiedzialność karna za transgraniczne podżeganie i pomocnictwo w kontekście granic jurysdykcji państwa	53
<i>Aleksandra Nieprzecka</i>	
Odpowiedzialność za niesprawcze postaci współdziałania w układach transgranicznych. Wybrane problemy konstrukcyjne i interpretacyjne	81
<i>Marek Kulik</i>	
Odpowiedzialność karna za przemyt narkotyków poza granicami państwa	117
<i>Piotr Zakrzewski</i>	
Procesowe konsekwencje niespełnienia tak zwanego warunku podwójnej karalności jako przesłanki odpowiedzialności karnej za czyn popełniony za granicą.....	141

Anna Błachnio-Parzych

Europejski nakaz dochodzeniowy – organ właściwy do wydania a zakres terytorialny jurysdykcji krajowej..... 159

Ryszard A. Stefański

Przejęcie orzeczenia organu państwa obcego do wykonania w Polsce 195

Sławomir Steinborn

Ekstradycja do krajów nieobjętych Europejską konwencją o ekstradycji z 1957 r. a ochrona praw człowieka..... 239

XVII Bielańskie Kolokwium Karnistyczne.

Odpowiedzialność karna za przestępstwa popełnione za granicą. Zagadnienia materialnoprawne i procesowe.

Warszawa, 2 grudnia 2020 r. (zapis dyskusji) 283

PRZEDMOWA

Katedra Prawa Karnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie od 2004 r. organizuje Bielańskie Kolokwia Karnistyczne – ogólnopolskie konferencje naukowe, które są pomyślane jako forum dyskusji o najistotniejszych zagadnieniach prawa karnego, a zarazem miejsce spotkania reprezentantów doktryny tego prawa oraz przedstawicieli praktyki wymiaru sprawiedliwości. W ramach dotychczasowych konferencji szczegółowo i wszechstronnie analizowana była m.in. problematyka: podstaw odpowiedzialności za przestępstwa znamienne skutkiem¹, zbiegu przepisów i zbiegu przestępstw², form stadialnych i postaci zjawiskowych popełnienia przestępstwa³, okoliczności wyłączających bezprawność czynu (kontratypów)⁴, nadzwyczajnego wymiaru kary⁵, okoliczności wyłączających winę⁶, umyślności i jej form⁷, nieumyślności⁸, środków związanych z poddaniem sprawcy próbie⁹, dyrektyw sądowego wymiaru kary¹⁰, kryminalizacji czynów polegających na narażeniu

¹ Zob. *Podstawy odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe*, red. J. Majewski, Toruń 2004, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2004/4.

² Zob. *Zbieg przepisów oraz zbieg przestępstw w polskim prawie karnym*, red. J. Majewski, Toruń 2006.

³ Zob. *Formy stadialne i postacie zjawiskowe popełnienia przestępstwa*, red. J. Majewski, Toruń 2007.

⁴ Zob. *Okoliczności wyłączające bezprawność czynu*, red. J. Majewski, Toruń 2008.

⁵ Zob. *Nadzwyczajny wymiar kary*, red. J. Majewski, Toruń 2009.

⁶ Zob. *Okoliczności wyłączające winę*, red. J. Majewski, Toruń 2010.

⁷ Zob. *Umyślność i jej formy*, red. J. Majewski, Toruń 2011.

⁸ Zob. *Nieumyślność*, red. J. Majewski, Toruń 2012.

⁹ Zob. *Środki związane z poddaniem sprawcy próbie*, red. J. Majewski, Toruń 2013.

¹⁰ Zob. *Dyrektywy sądowego wymiaru kary*, red. J. Majewski, Warszawa 2014.

dobra prawnego na niebezpieczeństwo¹¹, kar i innych środków reakcji na czyn zabroniony po zmianach wprowadzonych przez nowelę do Kodeksu karnego z 20.02.2015 r.¹² oraz pierwszych doświadczeń związanych z wejściem w życie wspomnianych zmian¹³, jak również czynnego żalu¹⁴, reguł intertemporalnych w prawie karnym: materialnym, procesowym i wykonawczym¹⁵, a także środków zabezpieczających¹⁶.

2 grudnia 2020 r. odbyły się XVII Bielańskie Kolokwia Karnistyczne, przeprowadzone w formie webinarium, którą wymusiła pandemia COVID-19. Ich przedmiotem były zagadnienia odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą. Wraz ze wzrostem mobilności ludzi, procesami globalizacji oraz szeroko rozumianej internacjonalizacji praktyczne znaczenie tych zagadnień w ostatnich latach stale rośnie. Oddawana do rąk Czytelników monografia, stanowiąca pokłosie XVII Bielańskich Kolokwiów Karnistycznych, zawiera opracowania im poświęcone, przygotowane przez autorów z różnych ośrodków akademickich, o uznanym autorytecie naukowym lub specjalizujących się w tej tematyce. Część tych opracowań dotyczy aspektów materialnoprawnych problematyki odpowiedzialności karnej za czyny popełnione za granicą, część zaś – aspektów procesowych owej problematyki. Całość uzupełnia zapis debaty konferencyjnej nad tezami, które przedstawili w swych wystąpieniach referenci.

Jarosław Majewski, Piotr Zakrzewski

¹¹ Zob. *Kryminalizacja narażenia dobra prawnego na niebezpieczeństwo*, red. J. Majewski, Warszawa 2015.

¹² Zob. *Kary i inne środki reakcji na czyn zabroniony w świetle noweli do Kodeksu karnego z 20 lutego 2015 r.*, red. J. Majewski, Warszawa 2016.

¹³ Zob. *Środki reakcji na czyn zabroniony po reformie kodeksu karnego z lutego 2015 r. Pierwsze doświadczenia*, red. J. Majewski, Warszawa 2017.

¹⁴ Zob. *Czynny żal jako okoliczność wpływająca na odpowiedzialność karną*, red. J. Majewski, Warszawa 2018.

¹⁵ Zob. *Reguły intertemporalne w prawie karnym*, red. J. Majewski, Warszawa 2019.

¹⁶ Zob. *Środki zabezpieczające*, red. J. Majewski, Warszawa 2020.

Piotr Kardas

KONSTRUKCYJNE WŁAŚCIWOŚCI PODŻEGANIA I POMOCNICTWA A ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA NIESPRAWCZE POSTACI WSPÓŁDZIAŁANIA W RELACJACH TRANSGRANICZNYCH

1. Ogólna charakterystyka modelu odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo na tle specyfiki konfiguracji transgranicznych

Model odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo w świetle tzw. polskiej konstrukcji od chwili wejścia w życie Kodeksu karnego z 1932 r. stanowi nieodmiennie przedmiot analiz przedstawicieli polskiej doktryny prawa karnego¹. Oryginalne rozwiązanie autorstwa J. Makarewicza, stanowiące w pewnym sensie efekt syntezy wybranych elementów

¹ Zob. szerzej w tej kwestii L. Tyszkiewicz, *Współdziałanie przestępne i główne pojęcia z nim związane*, Poznań 1964; S. Stomma, *Współdziałanie przed dokonaniem przestępstwa*, Warszawa 1975; P. Kardas, *Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie*, Kraków 2001; A. Liszewska, *Współdziałanie przestępne w polskim prawie karnym. Analiza dogmatyczna*, Łódź 2004.

koncepcji udziału w cudzym przestępstwie (*Teilnahme*) oraz jednolitego sprawstwa (*Einheitstaeterschaft*), bywa także przedmiotem analiz prezentowanych w literaturze obcej. Specyfika polskiego rozwiązania, w tym w szczególności zapożyczenia zaczerpnięte z obu alternatywnych teoretycznych modeli odpowiedzialności za współuczestniczenie w popełnieniu przestępstwa, sprawiają, iż niezwykle rzadko karniści zagraniczni, nawet obeznani z polską dogmatyką prawa karnego, prawidłowo charakteryzują zasadnicze elementy tej konstrukcji². Źródłem nieporozumień są trudności we właściwym uporządkowaniu tych elementów zaczerpniętych przez J. Makarewicza z konstrukcji jednolitego sprawstwa, które przesądzają o samoistności odpowiedzialności podżegacza i pomocnika, niezależnionej w istotnym zakresie od zachowania bezpośredniego wykonawcy (a więc decydujących o nieakcesoryjności polskiego modelu) oraz elementów przejętych z koncepcji udziału w cudzym przestępstwie, powodujących, iż odpowiedzialność podżegacza i pomocnika, choć pozbawiona akcesoryjnego uzależnienia, nie jest w pełni oderwana od oceny prawnej zachowania bezpośredniego wykonawcy³. Model odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo obowiązujący z niewielkimi modyfikacjami w polskim systemie prawa karnego od chwili wejścia w życie Kodeksu karnego z 1932 r. dobrze charakteryzuje lakoniczne zdanie jego twórcy J. Makarewicza podkreślającego, że podżeganie i pomocnictwo możliwe jest bez sprawstwa, nie jest jednak możliwe bez sprawcy⁴. Wskazanie na brak warunku sprawstwa w konstrukcji podżegania i pomocnictwa akcentuje nieakcesoryjność niesprawczych postaci współdziałania⁵, zakorzenienie

² Zob. m.in. H.-H. Jescheck, T. Weigend, *Lehrbuch des Strafrechts. Allgemeiner Teil*, Berlin 1996, s. 655 i n.

³ O wykorzystaniu elementów charakteryzujących model jednolitego sprawstwa oraz udziału w cudzym przestępstwie w polskiej konstrukcji podżegania i pomocnictwa oraz ich znaczeniu w procesie objaśniania podstaw odpowiedzialności karnej za niesprawcze postaci współdziałania w polskim systemie prawa karnego zob. m.in. P. Kardas, *Teoretyczne podstawy...*, s. 406 i n.; A. Liszewska, *Współdziałanie...*, s. 56 i n.

⁴ Zob. J. Makarewicz, *Kodeks karny z komentarzem*, Lwów 1935, s. 103 i n.

⁵ Brak akcesoryjności odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo na gruncie polskiej koncepcji związany jest przede wszystkim z porównaniem podstaw odpowiedzialności za niesprawcze postaci współdziałania na gruncie polskiego systemu prawa karnego z rozwiązaniami niemieckimi. Zarazem kwestia akcesoryjności stanowi przedmiot rozmaitych kontrowersji także wśród przedstawicieli polskiej doktryny prawa

odpowiedzialności w sferze przedmiotowej wyłącznie na zachowaniu nakłaniającego lub ułatwiającego⁶. Podkreślenie, iż warunkiem odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo jest jednak istnienie *in concreto* sprawcy, na którego ukierunkowane są zachowania nakłaniającego lub ułatwiającego, uwypukla, że jakkolwiek dla dokonania podżegania i pomocnictwa nie jest konieczne podejmowanie przez bezpośredniego wykonawcę jakiegokolwiek aktywności, to jednak wymagane jest ustalenie, że nakłanianie lub ułatwianie ukierunkowane były na konkretną osobę (stąd wyłącznie odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo *ad incertam personam*⁷) i odnosiło się do objętego zamiarem nakłaniającego lub ułatwiającego czynu zabronionego bezpośredniego wykonawcy⁸. To sprawia, iż chociaż nie jest wymagane, by bezpośredni wykonawca podejmował jakiegokolwiek działania, konieczne jest jednak, by znajdował się w położeniu umożliwiającym realizację objętego zamiarem podżegacza lub pomocnika czynu zabronionego⁹.

karne, których źródłem są przede wszystkim rozwiązania przewidziane w art. 22 k.k. – modyfikacje zakresu odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo w sytuacjach, gdy bezpośredni wykonawca jedynie usiłował dokonać czynu zabronionego, do którego popełnienia nakłaniano lub którego popełnienie ułatwiano (art. 22 § 1 k.k.), oraz w wypadkach, gdy bezpośredni wykonawca nawet nie usiłował dokonać czynu zabronionego (art. 22 § 2 k.k.). Wskazywane są one jako normatywne źródło akcesoryjności odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo. Nie podejmując w tym miejscu próby chociażby skrótego odniesienia się do tych zagadnień, wskazać należy, że kwestia akcesoryjności podżegania i pomocnictwa ma w polskim systemie prawa karnego jeszcze jeden istotny kontekst, związany z warunkami, jakie muszą być spełnione w odniesieniu do sytuacji – normatywnej i faktycznej – w jakiej znajduje się w chwili nakłania lub ułatwiania bezpośredni wykonawca. To zagadnienie stanowić będzie przedmiot prowadzonych w dalszej części rozważań.

⁶ Z perspektywy charakterystyki znamion typu podżegania i pomocnictwa twierdzenie powyższe zasadza się na opisie tylko jednego zachowania (nakłaniającego lub ułatwiającego) jako faktycznej podstawy odpowiedzialności za te formy popełnienia przestępstwa. Odróżnia to niesprawcze postaci współdziałania od odmian sprawczych, w których ustawowa charakterystyka znamion zawsze obejmuje dwa zachowania dwóch różnych osób (współdziałających) jako faktyczną podstawę odpowiedzialności.

⁷ Zob. szerzej w tej kwestii P. Kardas, *Podżeganie i pomocnictwo ad incertam personam* [w:] *Formy stadialne i postaci zjawiskowe popełnienia przestępstwa. Materiały III Bielańskiego Kolokwium Karnistycznego*, red. J. Majewski, Toruń 2007, s. 109 i n.

⁸ Zob. szerzej P. Kardas, *Podżeganie i pomocnictwo...*, s. 119 i n.

⁹ Warunek ten ma znaczenie z perspektywy znamion strony przedmiotowej typu podżegania i pomocnictwa, jak również z punktu widzenia znamion strony podmiotowej.

Ujmując rzecz syntetycznie, można wskazać, że podżeganie i pomocnictwo nie są możliwe bez sprawcy (bezpośredniego wykonawcy), który stanowi podmiot oddziaływania nakłaniającego lub ułatwiającego, oraz bez możliwości popełnienia przez sprawcę (bezpośredniego wykonawcę) czynu zabronionego stanowiącego przedmiot nakłaniania lub ułatwiania. Brak akcesoryjności podżegania i pomocnictwa na gruncie polskiej konstrukcji oznacza zatem pominięcie warunku podjęcia przez bezpośredniego wykonawcę zachowania realizującego co najmniej jakąś postać stadialną czynu zabronionego stanowiącego przedmiot czynności nakłaniania lub ułatwiania¹⁰. W tym zakresie uwidocznia się wyraźna różnica między polskim modelem odpowiedzialności za niesprawcze postaci współdziałania, w którym brak jest wymogu co najmniej usiłowanego sprawstwa po stronie bezpośredniego wykonawcy, a rozwiązaniem niemieckim¹¹. Zarazem polska konstrukcja zakłada obiektywną możliwość popełnienia czynu zabronionego przez sprawcę, na którego ukierunkowane są czynności nakłaniania lub ułatwiania. Ten warunek ma istotne znaczenie z perspektywy możliwych układów w zakresie transgranicznego współdziałania.

Zasady odpowiedzialności za współdziałanie w spełnieniu przestępstwa poddawane są zasadniczo analizom odwołującym się do regulacji obowiązującej na terytorium RP. Wynika to, jak można przypuszczać, przede wszystkim z praktycznego aspektu, wszak w zasadniczej większości konstrukcje określające podżeganie i pomocnictwo odnoszone są do zachowań popełnianych na terytorium RP. W taki też sposób kształtowane były zasady odpowiedzialności za te formy popełnienia przestępstwa. Konstruując polską koncepcję podżegania i pomocnictwa, a także wprowadzając do niej na przestrzeni lat kolejne kosmetyczne zmiany¹², zasadniczo nie brano pod uwagę aspektów związanych

¹⁰ Warunek taki przewiduje natomiast obowiązująca regulacja niemiecka oparta na modelu ograniczonej akcesoryjności.

¹¹ Co do właściwości konstrukcyjnych niemieckiego modelu odpowiedzialności za podżeganie i pomocnictwo oraz stopniowej ewaluacji tego podejścia poprzez eliminowanie elementów skrajnej akcesoryjności zob. w szczególności H.H. Jescheck, T. Weigend, *Lehrbuch...*, s. 655 i n.; P. Kardas, *Teoretyczne podstawy...*, s. 661 i n.

¹² Trzeba podkreślić, że zmianom w zakresie regulacji odnoszącej się do podżegania i pomocnictwa, wprowadzanym w związku z uchwaleniem Kodeksu karnego z 1969 r.

z zasadami prawa karnego międzynarodowego. To sprawia, iż kwestia związana z aspektami prawa karnego międzynarodowego pozostaje poza głównym nurtem rozważań dotyczących niesprawczych postaci współdziałania. Trafnie wskazuje się jednak w piśmiennictwie, że zachowania osób współdziałających w popełnieniu przestępstwa realizowane mogą być na terytorium różnych państw¹³. Szczególnie interesujące są te przypadki, w których zachowanie nakłaniającego lub ułatwiającego popełnienie czynu zabronionego oraz bezpośredniego wykonawcy realizowane są w strefie obowiązywania różnych jurysdykcji krajowych¹⁴. Możliwe jest wszakże, w szczególności na obszarze Unii Europejskiej, że nakłaniający lub ułatwiający popełnienie innej osobie

oraz Kodeksu karnego z 1997 r., towarzyszyły deklaracje projektodawców o zachowaniu założeń koncepcji J. Makarewicza. Mimo dążenia do ujednoclenia i doprecyzowania zasad odpowiedzialności za niesprawcze postaci współdziałania, sukcesywnie dokonywane modyfikacje stały się podstawą rekonstrukcji zasadniczych założeń związanych z polską konstrukcją, podważających konstrukcyjne podstawy modelu opracowanego przez J. Makarewicza. Dobrą ilustracją tych niezamierzonych przez projektodawców konsekwencji jest sposób wykorzystywania zawartości treściowej art. 22 k.k., który bywa wykorzystywany jako podstawa twierdzenia o akcesoryjności aktualnych rozwiązań dotyczących podżegania i pomocnictwa. Takie sposób interpretacji prezentował konsekwentnie po wejściu w życie Kodeksu karnego z 1997 r. A. Wąsek, który wcześniej, w okresie obowiązywania Kodeksu karnego z 1969 r., był zdecydowanym zwolennikiem tezy o nieakcesoryjnym charakterze podżegania i pomocnictwa. Zob. w tej kwestii A. Wąsek [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, t. 1 (art. 1–116), O. Górniok, S. Hoc, M. Kalitowski, S.M. Przyjemski, Z. Sienkiewicz, J. Szumski, L. Tyszkiewicz, A. Wąsek, Gdańsk 2005, s. 94.

¹³ Na zagadnienie to zwracano sygnalnie uwagę w piśmiennictwie. Zob. m.in.: D. Zając, *Odpowiedzialność karna za czyny popełnione za granicą*, Kraków 2017, s. 384–392; A. Wąsek [w:] *Kodeks karny...*, 2005, s. 94; B. Kunicka-Michalska, *Zasady odpowiedzialności karnej. Art. 1 § 1 i 2, art. 3–7 k.k. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 395; T. Bojarski, *Terytorialny zakres działania ustawy karnej [w:] System Prawa Karnego*, t. 2, *Źródła prawa karnego*, red. T. Bojarski, Warszawa 2011, s. 539; A. Wąsek, *Kodeks karny. Komentarz*, t. I (art. 1–31), Gdańsk 1999, s. 87; B. Kunicka-Michalska [w:] *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, red. G. Rejman, Warszawa 1999, s. 383; B. Namysłowska-Gabrysiak [w:] *Kodeks karny*, t. I, *Część ogólna. Komentarz do art. 1–116*, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, Warszawa 2011, s. 365; A. Grześkowiak [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Warszawa 2023, s. 79; A. Błachnio, *Miejsce popełnienia czynu zabronionego przez podżegacza i pomocnika – zarys problematyki*, „Palestra” 2006/7–8, s. 89–91.

¹⁴ O zagadnieniach prawa karnego międzynarodowego w aspekcie podstaw odpowiedzialności karnej za zachowania realizowane w konfiguracjach transgranicznych interesująco pisze D. Zając, *Odpowiedzialność karna za czyny...* *passim*.

W publikacji zaprezentowano najważniejsze zagadnienia związane z odpowiedzialnością za przestępstwa popełnione poza granicami kraju oraz międzynarodową współpracą w sprawach karnych. Autorzy, uznani eksperci z różnych ośrodków akademickich, analizują zarówno aspekty materialnoprawne, jak i prawnoprocesowe, przedstawiając praktyczne rozwiązania skomplikowanych kwestii prawnych.

Publikacja omawia m.in. następujące zagadnienia:

- odpowiedzialność karną za niesprawcze postacie współdziałania przestępczego w układach transgranicznych oraz za przemyt narkotyków poza granicami państwa,
- warunek podwójnej karalności,
- europejski nakaz dochodzeniowy,
- ekstradycję do krajów nieobjętych Europejską konwencją o ekstradycji z 1957 r.,
- przejęcie orzeczenia organu państwa obcego do wykonania w Polsce.

Książka jest przeznaczona dla praktyków: adwokatów, radców prawnych, sędziów i prokuratorów zajmujących się sprawami karnymi, oraz pracowników naukowych zainteresowanych szeroko rozumianym prawem karnym.

Jarosław Majewski – profesor doktor habilitowany nauk prawnych, kierownik Katedry Prawa Karnego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie od 2002 r.; adwokat specjalizujący się w prawie karnym; członek Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego (w latach 2012–2016 i od 2024 r.); autor, współautor lub redaktor blisko 200 publikacji z zakresu prawa karnego.

Piotr Zakrzewski – doktor nauk społecznych w dyscyplinie prawo, adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; radca prawny, od 2019 r. pracuje w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, obecnie Naczelnik Wydziału ds. Legislacyjnych i Ustrojowych Zespołu Prawa Karnego; autor kilkudziesięciu publikacji naukowych oraz opinii prawnych z zakresu prawa karnego i legislacji.

9788383904894 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8390-489-4

9 788383 904894

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 169 Zł (W TYM 5% VAT)